
Revisionsrapport

Granskning av delårsrapport 2017

Vänersborgs kommun

Håkan Olsson
Certifierad
kommunal revisor
Samuel Meytap

oktober 2017

Innehållsförteckning

1	Sammanfattande bedömning	1
2	Inledning	2
2.1	Bakgrund	2
2.2	Syfte, revisionsfrågor och avgränsning	2
2.3	Revisionskriterier	2
2.4	Metod	3
3	Granskningsresultat	4
3.1	Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed	4
3.2	God ekonomisk hushållning	5
3.2.1	Finansiella mål	5
3.2.2	Mål för verksamheten	6

1 Sammanfattande bedömning

Delårsrapporten har utvecklats från föregående år avseende både text, analyser och lay out som underlättar för läsaren att ta till sig informationen.

Vi bedömer att kommunens delårsrapport är upprättad enligt kommunal redovisningslag och god redovisningssed samt att den i allt väsentligt uppfyller kravet på rättvisande räkenskaper med undantag av de befintliga och extra avsättningar som finns för pensionsåtaganden. Det medför att vi till våren 2018 inte kan rekommendera revisorerna tillstyrka att årsredovisningen 2017 godkänns, trots att kommunstyrelsen har beslutat om avsättningen i överensstämmelse med fullmäktiges pensionspolicy från 2011.

Av prognosen för helår framgår att tre av fyra finansiella mål uppnås. Resultatet överstiger målet samtidigt som investeringarna är lägre än budget. Finansiering av investeringar sker ändå inte till 100 % med egna medel. Det är inte möjligt med hänsyn till den budget som fullmäktige fastställt. Dessutom prognostiserar fem av nio nämnder tillsammans stora budgetunderskott.

Vi delar kommunstyrelsens bedömning sid 5 i delårsrapporten att kommunen inte uppnår målet med en god ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv utifrån fullmäktiges beslut. Men vi delar inte fullt ut kommunstyrelsens bedömning på sidan 12 i delårsrapporten att kommunen bedriver verksamheten inom ramen för god ekonomisk hushållning.

Nämndernas avvikelser från budget är dock väl analyserade och förklarade i delårsrapporten.

Vi kan inte göra en bedömning av verksamheternas måluppfyllelse och om kommunen har en "god ekonomisk hushållning" eftersom underlaget och rapporteringen av nämnderna i delårsrapporten är översiktlig och svår att verifiera. Men kommunstyrelsens och delårsrapportens rapportering är förenlig med fullmäktiges beslutade mål.

Vi bedömer att delårsrapporten uppfyller syftet att ge fullmäktige möjlighet att använda den som ett underlag för styrning, ledning och kontroll av den samlade kommunala verksamheten.

2 Inledning

2.1 Bakgrund

Kommuner är enligt den kommunala redovisningslagen (KRL), skyldiga att minst en gång om året upprätta en särskild redovisning (delårsrapport) för verksamheten från årets början.

KL 9 kap 9 a §

Revisorerna skall bedöma om resultatet i delårsrapporten som enligt 8 kap. 20 a § skall behandlas av fullmäktige och årsbokslutet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning skall biläggas delårsrapporten och årsbokslutet.

Revisorernas bedömning av delårsrapporten ska grundas på det ekonomiska resultatet och uppfyllelsen av fullmäktiges mål för ekonomi och verksamhet.

2.2 Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Granskningen syftar till att översiktligt bedöma om delårsrapporten ger svar på följande revisionsfrågor.

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda finansiella målen, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för verksamheten, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Granskningen har utförts enligt god revisionssed. Det innebär att granskningen planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om delårsrapporten i allt väsentligt ger en rättvisande bild. Granskningen omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i delårsrapporten. Då vår granskning därför inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

2.3 Revisionskriterier

Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av delårsrapporten som enligt 8 kap 20 a § KL ska behandlas av kommunfullmäktige.

Granskningen av delårsrapporten innebär en bedömning av om rapporten följer:

- Kommunallagen och lag om kommunal redovisning
- God redovisningssed
- Fullmäktigebeslut avseende god ekonomisk hushållning

2.4 Metod

Granskningen har utförts genom:

- Intervjuer med berörda tjänstemän
- Analys av relevanta dokument
- Granskning av specifikationer och underlag till väsentliga balansposter i den omfattning som krävs för att i allt väsentligt säkerställa ett rättvisande resultat
- Översiktlig analys av resultaträkning samt resultatprognos för året
- Översiktlig analys av verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige fastställda målen

Granskningen är inte lika omfattande som granskningen av årsredovisningen utan mer översiktlig. Granskningen är dessutom mer inriktad på analytisk granskning än på substansgranskning.

Rapporten är faktagranskad av personal på ekonomikontoret.

3 Granskningsresultat

3.1 Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed

Den upprättade delårsrapporten omfattar perioden januari – augusti vilket är i överensstämmelse med KRL där det sägs att delårsrapporten ska omfatta minst sex och högst åtta månader.

Vad gäller anvisningar och interna föreskrifter så går sådana ut till förvaltningarna. Kommunens delårsrapport består förutom förvaltningsberättelse av resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys samt en sammanställd redovisning (koncernredovisning).

Kommunens pensionsskuld redovisas till största delen utanför balansräkningen ("inom linjen" med 781 (824 mkr) som en information till läsare. Resterande del redovisas i balansräkningen som en avsättning (skuld) för framtida pensionsutbetalningar. Denna avsättning uppgår till 218 mkr inklusive löneskatt, men 90 mkr av dessa är en extra pensionsavsättning som gjordes under 2007 till 2009 samt 2012 och 2013 med hänvisning till god ekonomisk hushållning.

Redovisning av statsbidragsfordringar är omfattande och utgör därmed en risk. Det gäller både att kommunen inte erhåller sökt bidrag, men också att kommunen sökt bidrag som man är berättigad till. Kommunen har därför en tillfällig tjänst på socialförvaltningen som har sett över rutinerna så att man söker rätt belopp. Socialförvaltningen uppger att man hittills i allt väsentligt fått tidigare års sökta belopp som överstiger fordringsbokfört belopp med drygt 2 mkr. Resterande fordringar bedöms som rättvisande med hänsyn till tillämpad försiktighet.

Semesterlöneskuldens förändring och upplupna timlöner är inte beräknad utan redovisas med samma värde som vid bokslut 2016. Förändringen bedöms som liten. Kommunen klassificerar långa hyresavtal som operationella och inte som finansiella. Men delårsrapporten innehåller information om dessa avsteg från rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning.

Resultatet för perioden uppgår till 66 mkr och prognosen för helåret är 62 mkr (2,7 % av skatteintäkter och generella statsbidrag) vilket är 39 mkr bättre än budget och bättre än uppsatt mål (1-2 %). Efter det att utkast till delårsrapport upprättats har kommundirektören avslutat sin tjänst. Kostnaderna härför som uppskattas bli ca: 2 mkr skall kostnadsredovisas i sin helhet på 2017 och påverkar därför prognostiserat resultat med motsvarande belopp.

Prognostiserat resultat och positiva utfall utifrån årets budget och finansiella mål förklaras av nämnderna prognostiserar ett sammantaget budgetöverskott med 15,8 mkr samt, finansnetto med 10 mkr och skatteintäkter och generella bidrag med 15 mkr.

Därmed klarar kommunen balanskravet med god marginal.

Revisionell bedömning

Vi bedömer att kommunens delårsrapport är upprättad enligt kommunal redovisningslag och god redovisningssed samt att den i allt väsentligt uppfyller kravet på rättvisande räkenskaper, med undantag av de befintliga och extra avsättningar som finns för pensionsåtaganden. Det medför att vi till våren 2018 inte kommer kunna rekommendera revisorerna tillstyrka att årsredovisningen 2017 godkänns, trots att kommunstyrelsen har beslutat om avsättningen i överensstämmelse med fullmäktiges pensionspolicy från 2011.

3.2 God ekonomisk hushållning

Fullmäktige skall enligt kommunallagen besluta om mål för God ekonomisk hushållning genom finansiella mål och verksamhetsmål.

3.2.1 Finansiella mål

I delårsrapporten redovisas kommunens finansiella mål som fastställts i budget för 2017:

Finansiellt mål, fastställt av fullmäktige i budget 2017	Måluppfyllelse , prognos
Årets resultat bör uppgå till minst 1 % av skatter och generella statsbidrag. Långsiktigt bör resultatet uppgå till 2 %.	<i>Enligt prognosen kommer resultatet uppgå till 62 mkr. Resultatet beräknas uppgå till 2,7 % av skatter och generella statsbidrag. Målet uppnås.</i>
Kassalikviditeten bör vara minst 50%	<i>I prognosen för 2017 beräknas kassalikviditeten uppgå till 64 %. Målet uppnås.</i>
Soliditeten bör förbättras	<i>Prognosen för soliditeten är en ökning med 1 procentenhet till 53% vilket innebär att målet uppnås.</i>
Årets investeringar (exkl exploatering och VA/renhållning) skall finansieras inom ramen för avskrivningar och årets resultat (100 %)	<i>Finansiering sker till 95%. Målet är ej uppfyllt</i>

Revisionell bedömning

Av prognosen för helår framgår att tre av fyra finansiella mål uppnås. Resultatet överstiger målet samtidigt som investeringarna är lägre än budget. Finansiering av investeringar sker ändå inte till 100 % med egna medel. Det är inte möjligt med hänsyn till den budget som fullmäktige fastställt.

Dessutom prognostiserar fem av nio nämnder tillsammans stora budgetunderskott. Vi delar kommunstyrelsens bedömning att kommunen inte uppnår målet med en god ekonomisk hushållning utifrån fullmäktiges beslut.

Nämndernas avvikelser från budget är dock väl analyserade och förklarade i delårsrapporten.

3.2.2 Mål för verksamheten

Vänersborgs kommuns mål- och resursplan 2017 anger kommunens vision och gemensamma inriktningsmål, vilka följs upp och rapporteras i delårsrapporten både av varje nämnd (förväntat resultat) och på en aggregerad nivå per inriktningsmål för kommunen. Det finns 14 inriktningsmål för 5 områden 1) Invånare 2) Samhällsutveckling 3) Ekonomi 4) Verksamhetsutveckling och 5) Medarbetare.

Varje nämnd redovisar en uppföljning och bedömning av förväntat resultat utifrån fullmäktiges av inriktningsmål. Dessa förväntade resultat överensstämmer med fullmäktiges beslut, med olika grad av utfall. Därefter sammanfattas alla förväntade resultat på en aggregerad nivå för varje inriktningsmål. Av 14 inriktningsmål bedöms 5 (7) uppnås, 8 (7) bedöms osäkert och 1 uppnås ej, vilket är likartad måluppfyllelse jämfört med tidigare år.

Revisionell bedömning

Vi kan inte göra en bedömning av måluppfyllelsen och om kommunen har en ”god ekonomisk hushållning” eftersom underlaget och rapporteringen av nämnderna i delårsrapporten är översiktlig och svår att verifiera. Men kommunstyrelsens och delårsrapportens rapportering är förenligt med fullmäktiges beslutade mål.

Vi bedömer att delårsrapporten uppfyller syftet att ge fullmäktige möjlighet att använda den som ett underlag för styrning, ledning och kontroll av den samlade kommunala verksamheten.

2017-10-05

Håkan Olsson
Uppdragsledare